

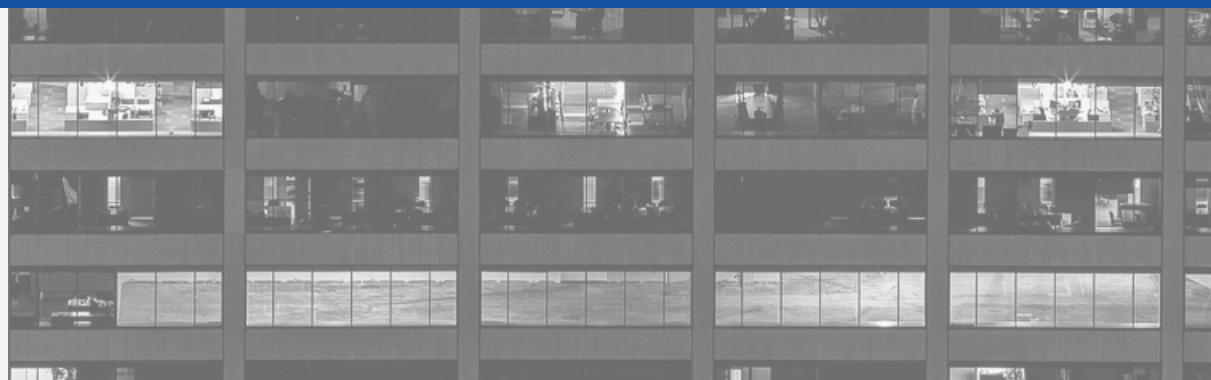
Telling dak- en thuisloosheid

regio Westhoek

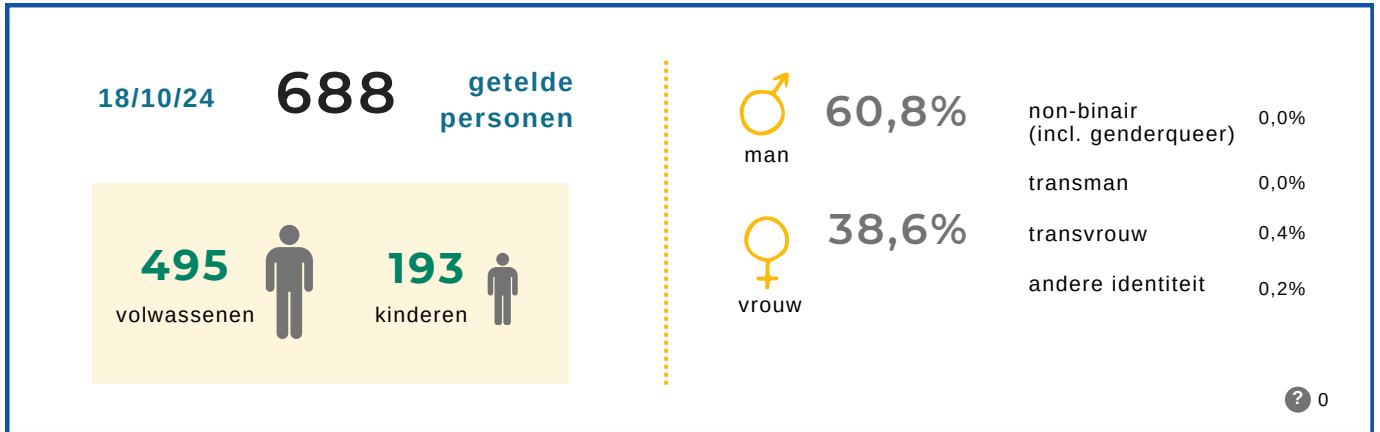
MAART 2025

ONDERZOEKERS

Evelien Demaerschalk
Nana Mertens
Anna-Laura Marana
prof. dr. Koen Hermans

Westhoek

46 organisaties vulden in totaal 581 vragenlijsten in. De onderzoekers verwijderden 86 dubbeltellingen en onvolledige vragenlijsten.

488 vragenlijsten zijn ingevuld door de hulpverlener/medewerker. 5 vragenlijsten zijn samen met de dak- of thuisloze persoon ingevuld. Voor 2 vragenlijsten is deze informatie onbekend. Voor meer informatie over de methodologie zie Globaal rapport Dak- en thuisloosheid 2024.

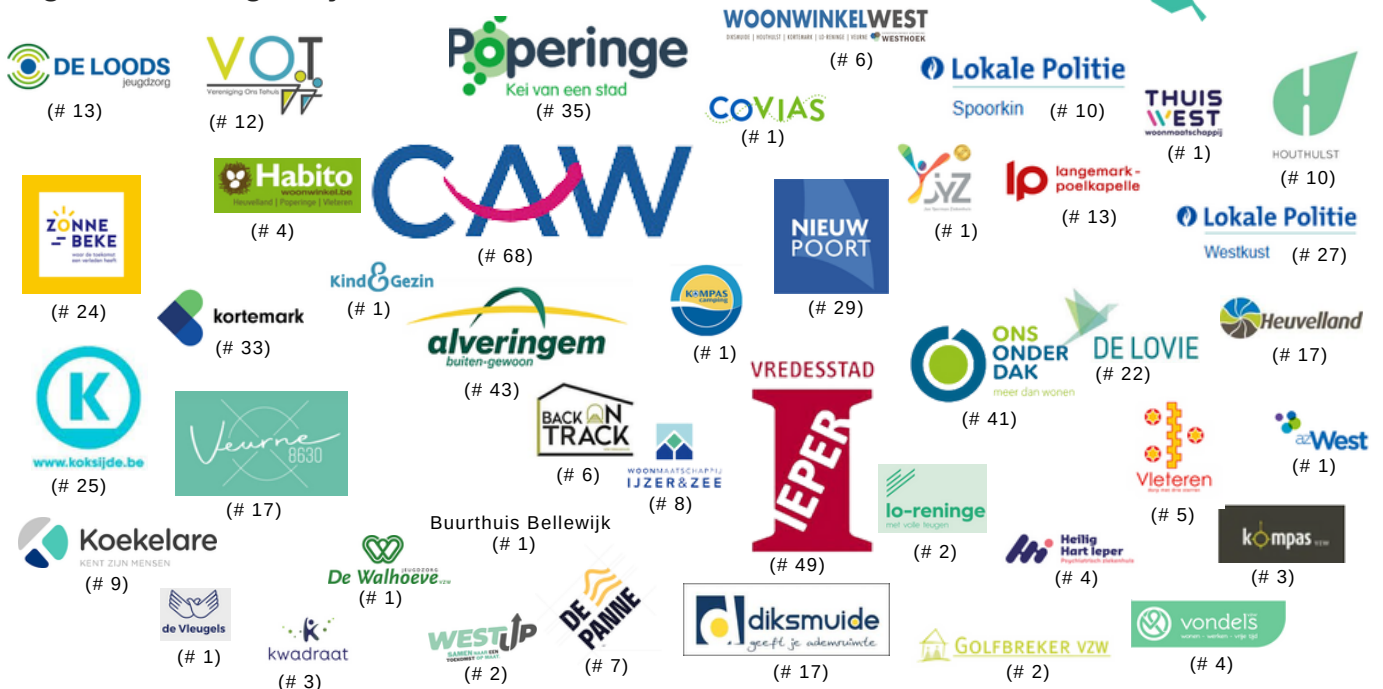
In het rapport geeft elke titel weer voor hoeveel personen de vraag werd ingevuld. Percentages zijn berekend op basis van het aantal ingevulde antwoorden, dus exclusief de missende waarden. ? geeft weer voor hoeveel personen werd aangeduid dat deze informatie onbekend is.

Het aantal direct betrokken kinderen is in het rapport steeds weergegeven als #2.

De citaten in het rapport komen uit het feedbackmoment (zie blz. 23).

Ingevulde vragenlijsten (# 581)

Aantal dak- en thuisloze personen

ETHOS Light categorie	Volwassenen # 495	%	Waarvan mannen %	Waarvan vrouwen %	Kinderen # 193	%
1- in openbare ruimte	21	4,2	90,5	9,5	0	0,0
2- in noodopvang	2	0,4	100,0	0,0	0	0,0
3- in opvang en tijdelijk verblijf	84	17,0	46,4	52,4	63	32,6
4- in instelling	136	27,5	69,1	30,9	44	22,8
5- in niet-conventionele ruimte (garage, tent,...)	48	9,7	70,8	27,1	19	9,8
6- bij familie of vrienden	152	30,7	56,6	42,8	48	24,9
7- in woning met dreigende uithuiszetting	37	7,5	45,9	54,1	18	9,3
verblijfplaats onbekend op teldag, dak- of thuisloos 2 weken voordien	15	3,0	66,7	33,3	1	0,5

34 ACUUT DAKLOOS

6,9% van de getelde personen is acut dakloos. Zij verblijven in de openbare ruimte, in de nachtopvang, in een auto of vrachtwagen, in een kraakpand, in een garage of in een tent. De meerderheid van deze groep is man (91,2%).

28 HOUSING FIRST

5,7% van de getelde personen is langer dan 2 jaar dak- of thuisloos en kampt met een (vermoedelijke) verslavings- en/of een (vermoedelijke) mentale problematiek.

Zij verblijven voornamelijk bij familie of vrienden (35,7%) en in een instelling (25,0%). De personen die tot deze doelgroep van Housing First behoren zijn voornamelijk mannen (82,1%).

144 JONGVOLWASSENEN

29,1% van de getelde personen is 16-25 jaar.

Zij verblijven voornamelijk bij familie of vrienden (38,9%) en in een instelling (35,4%). Meer dan een derde van de jongvolwassenen is vrouw (38,2%).

101 MET DIRECT BETROKKEN KINDEREN

Bij 101 getelde personen (21,1%) zijn in totaal 193 minderjarige kinderen direct betrokken. Zij delen dezelfde verblijfplaats als hun ouder(s). Bij 31 personen gaat het om 3 of meer kinderen.

Bij 99 getelde personen (20,8%) zijn in totaal 199 kinderen indirect betrokken. Zij delen de verblijfplaats van hun dak- of thuisloze ouder(s) niet.

In openbare ruimte (ETHOS Light 1, # 21)

1 persoon (4,8%) verblijft in een 'andere' openbare ruimte.
Voor 4 personen (19,0%) is deze informatie onbekend.

In opvang en tijdelijk verblijf (ETHOS Light 3, # 81)

De grootste groep volwassenen en direct betrokken kinderen verblijven in een woonst korte duur van het lokaal bestuur.
9 personen (11,1%) verblijven in 'andere' opvang, zoals een zorgboerderij of een geloofsgemeenschap.

Opvang en tijdelijk verblijf	Volwassenen # 81	%	Kinderen # 57	%
Crisisopvang (via regionaal crisisnetwerk)	1	1,2	0	0,0
Residentieel opvangcentrum (CAW Ieper)	13	16,0	4	7,0
Begeleid wonen (zonder huurcontract)	1	1,2	0	0,0
Vluchthuis	1	1,2	4	7,0
Woonst korte duur lokaal bestuur (doorgangs/noodwoning OCMW)	51	63,0	39	68,4
Woonst korte duur niet lokaal bestuur	0	0,0	0	0,0
Hotel, jeugdherberg	2	2,5	2	3,5
Opvangcentrum buiten regio Westhoek	3	3,7	2	3,5
Ander	9	11,1	6	10,5
Onbekend	0	0,0	0	0,0

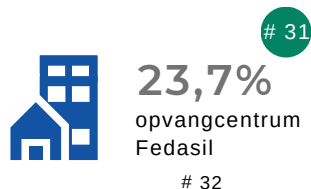
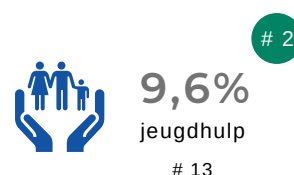
In instelling (ETHOS Light 4, # 135)

In de categorie 'algemeen ziekenhuis' gaat het om 5 personen en 1 kind die in de psychiatrische afdeling van het ziekenhuis (PAAZ) verblijven. 5 personen (3,7%) en 1 kind (2,4%) verblijven in een 'andere' instelling zoals een CIG, VAPH voorziening en Forensisch Psychiatrisch Centrum,

- 43 personen (32,1%) en 4 kinderen (9,1%) verblijven langer in de instelling wegens gebrek aan een woonoplossing, waarvan 12 personen in jeugdhulp, 12 personen in een LOI, 7 personen in een gevangenis, 6 personen in een psychiatrisch ziekenhuis/centrum, 3 personen in een algemeen ziekenhuis, 1 persoon in een opvangcentrum Fedasil/Rode Kruis en 2 personen in een andere instelling.
- 20 personen (14,9%) en 4 kinderen (9,1%) verlaten de instelling binnen de maand zonder woonoplossing, waarvan 11 personen een LOI, 4 personen een gevangenis, 4 personen een psychiatrisch ziekenhuis/centrum en 1 persoon een algemeen ziekenhuis.
- Voor 71 personen (53,0%) en 36 kinderen (81,8%) is deze informatie onbekend.

32,1% verblijft langer wegens gebrek aan woonoplossing

14,9% verlaat binnen de maand instelling zonder woonoplossing

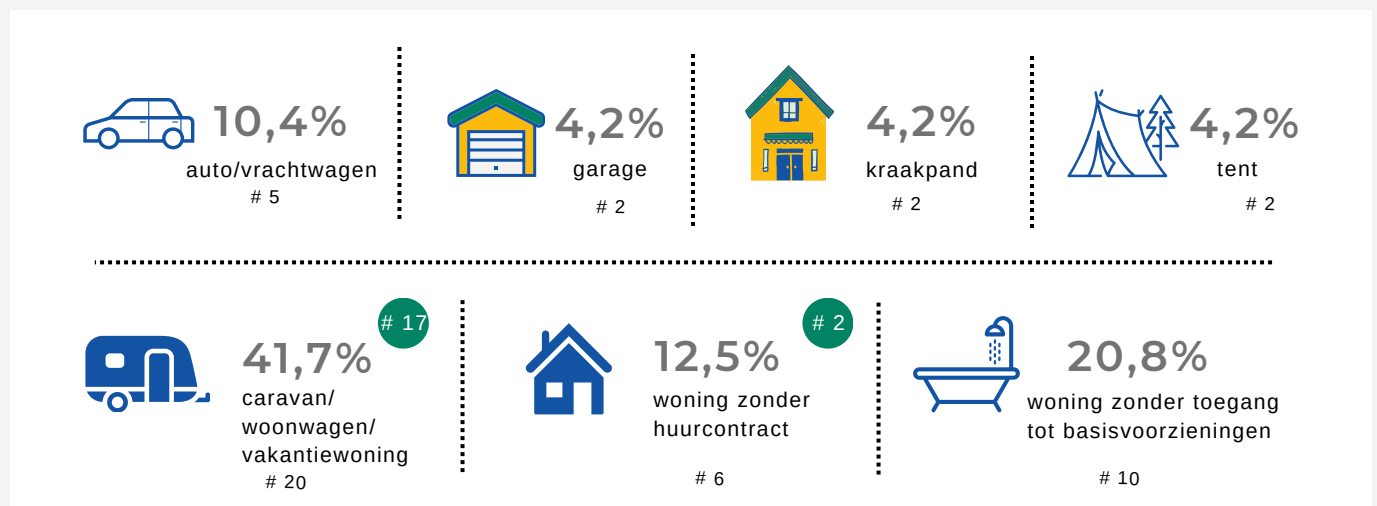

“De aanwezigheid van Fedasil opvangcentra en van het opvangcentrum van het Rode Kruis hangen duidelijk samen met de hogere aanwezigheid van het aantal getelde personen in deze gemeenten.”

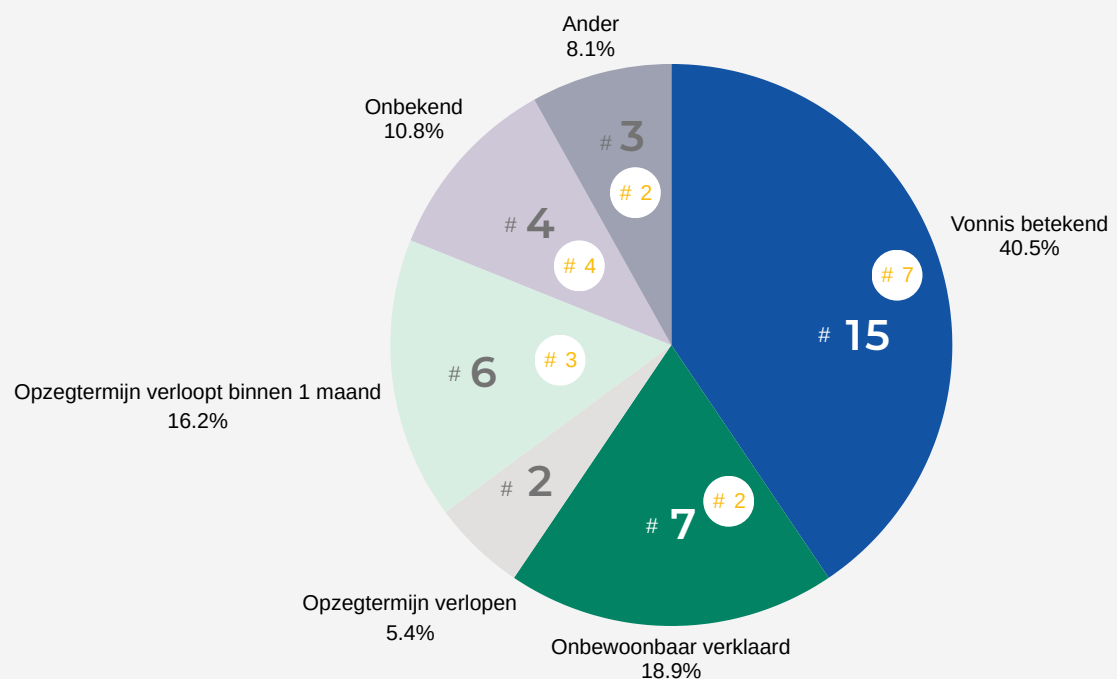
“In onze regio is er weinig residentiële opvang voor drughulp. Dan verwijzen we de betrokken personen naar zorg buiten onze regio. Zo is het wel heel uitdagend om voor deze personen tot gepaste hulp te komen.”

In niet-conventionele ruimte (ETHOS Light 5, # 48)

De meerderheid van de personen en van de kinderen verblijven in een caravan, woonwagen of vakantiewoning zonder domicilie. 1 persoon (2,1%) verblijft in een 'andere' niet-conventionele ruimte.

In woning met dreigende uithuiszetting (# 37)

Verblijfplaats twee weken voor teldag

Naast de verblijfplaats van 17 op 18 oktober 2024 wordt ook de verblijfplaats twee weken voor de teldag in kaart gebracht. Er wordt aangegeven waar de persoon verbleef in de periode 4-17 oktober 2024. Aangezien de verblijfplaats in deze periode kan variëren, kunnen er per persoon meerdere verblijfplaatsen aangeduid worden. Onderstaande cijfers geven de verandering in verblijfplaats weer.

Verblijfplaats twee weken voor teldag

		Verblijfplaats twee weken voor teldag						
		in openbare ruimte	in noodopvang	in opvang en tijdelijk verblijf	in instelling	in niet-conventionele ruimte	bij familie of vrienden	in woning met dreigende uithuiszetting
1	in openbare ruimte	20	0	1	0	2	5	0
2	in noodopvang	2	2	0	0	0	0	0
3	in opvang en tijdelijk verblijf	4	0	80	2	1	4	1
4	in instelling	1	0	3	131	0	6	1
5	in niet-conventionele ruimte	0	0	0	0	45	7	0
6	bij familie of vrienden	6	3	0	1	5	146	5
7	in woning met dreigende uithuiszetting	0	0	0	0	0	0	37
	onbekend	1	1	0	1	5	9	1
	TOTAAL	34	6	84	135	58	177	45

In de twee weken voor de teldag brachten 34 personen minstens één nacht door in de openbare ruimte, waarvan 20 personen op de teldag.

Er waren 2 personen (0,4%) niet dak- of thuisloos twee weken voor de teldag. Voor 3 personen (0,6%) is de informatie over de verblijfplaats twee weken voor de teldag onbekend.

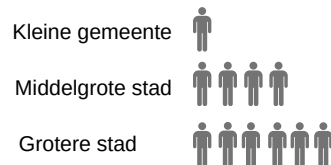
Verblijfplaats per gemeente

Leeswijzer

Deze tabel geeft het aantal dak- en thuisloze personen weer die op de teldag per gemeente verbleven. De accuraatheid van deze cijfers hangt o.a. samen met:

- Aanbod voor dak- en thuisloze personen
- Aanwezigheid van instellingen
- Participatie van de lokale diensten aan de telling

Per 1.000 inwoners

"In enkele gemeenten, zoals Alveringem, valt de aanwezigheid van een Fedasil opvangcentrum op in de resultaten."

"In Ieper is er een gevangenis, wat ook wel een effect heeft op het aantal getelde personen."

	in openbare ruimte	in noodopvang	in opvang en tijdelijk verblijf	in instelling	in niet-conventionele ruimte	bij familie of vrienden	in woning met dreigende uithuiszetting	onbekend	TOTAAL	per 1.000 inwoners
Alveringem	0	0	1	32	0	3	2	0	38	7,66
De Panne	2	0	0	0	2	8	0	0	12	1,10
Diksmuide	1	0	3	0	6	6	5	0	21	1,21
Heuvelland	0	0	3	3	8	5	1	0	20	2,49
Houthulst	0	0	0	1	2	4	1	0	8	0,76
Ieper	3	0	31	50	2	24	3	2	115	3,23
Koekelare	0	0	0	1	0	5	1	0	7	0,80
Koksijde	0	0	6	1	9	14	4	0	34	1,59
Kortemark	0	0	12	8	0	8	1	1	30	2,33

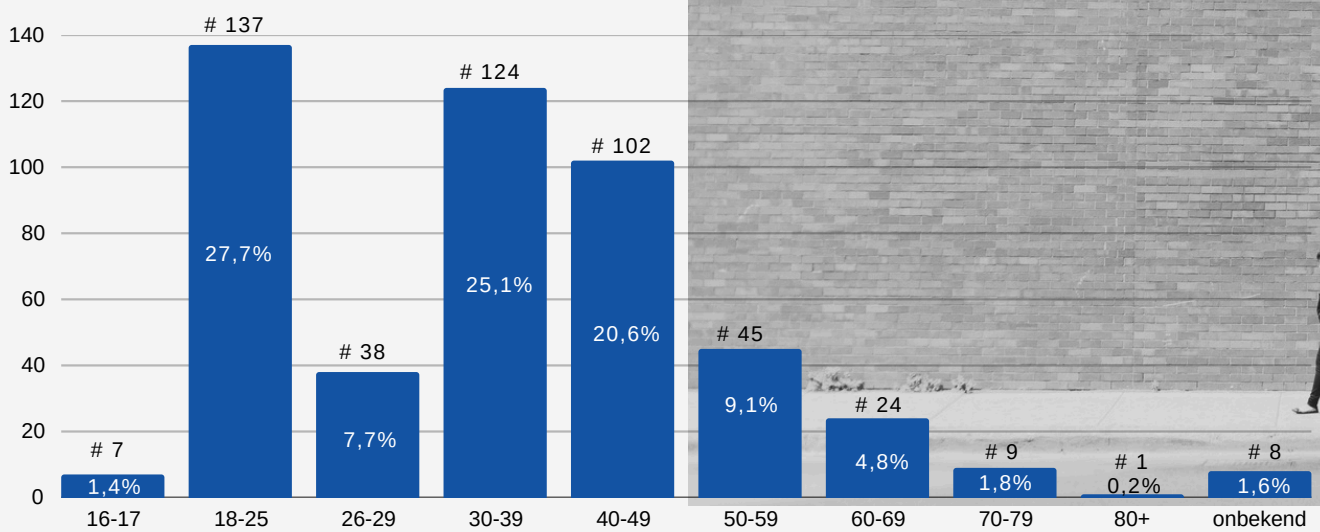
	in openbare ruimte	in noodopvang	in opvang en tijdelijk verblijf	in instelling	in niet-conventionele ruimte	bij familie of vrienden	in woning met dreigende uithuiszetting	onbekend	TOTAAL	per 1.000 inwoners
Langemark-Poelkapelle	0	0	0	2	2	7	2	0	13	1,59
Lo-Reninge	0	0	2	0	0	1	2	0	5	1,57
Mesen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Nieuwpoort	3	0	0	1	4	10	6	0	24	2,11
Poperinge	0	0	16	2	6	12	3	0	39	1,95
Veurne	9	0	1	8	1	7	3	0	29	2,31
Vleteren	0	0	1	1	2	1	1	0	6	1,68
Zonnebeke	0	0	3	4	2	10	1	0	20	1,57
ander	3	2	4	22	1	16	0	6	54	
onbekend	0	0	0	0	1	9	1	6	17	

o.a. Oostende, Brugge, Gent, Beernem, Torhout

Profielkenmerken

Leeftijd (# 495)

Nationaliteit (# 494)

68,4%
Belgische nationaliteit
338

2,6%
EU-burger (niet-Belg)
13

26,7%
niet-EU-burger
132

staatloos
9

? 2

Verblijfstatuut bij niet-Belgen (# 156)

29,5%
permanent
verblijf
46

46,8%
tijdelijk
verblijf
73

7,7%
onwettig
verblijf
12

6,4%
in
procedure
10

? 15

Geboorteland (# 459)

België

62,7%

288

Congo

32

Oekraïne

18

Eritrea

14

Afghanistan

13

10

Verblijfstitel (# 156)

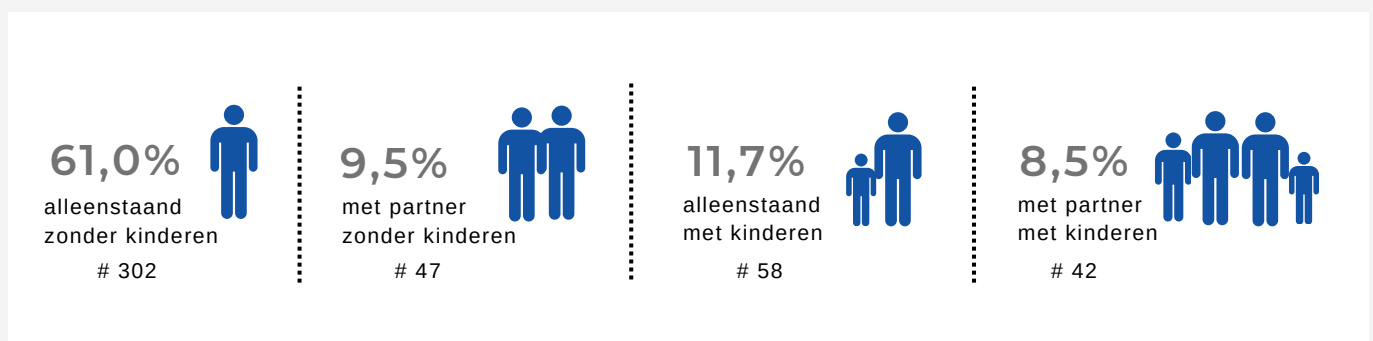
	#	%
A- Bewijs inschrijving vreemdelingenregister- beperkte duur	63	40,4
B- Bewijs inschrijving vreemdelingenregister- onbeperkte duur	34	21,8
C of K- Verblijfskaart gevestigde vreemdeling	1	0,6
D of L- Verblijfsvergunning langdurig ingezetene	0	0,0
E of EU- Inschrijving Unieburger met verblijf >3m	2	1,3
E+ of EU+- Verblijfskaart Unieburger duurzaam verblijf	2	1,3
F- Verblijfskaart derdelands familielid Unieburger- proc gezinshereniging	1	0,6
F+ Duurzame verblijfskaart derdelands familielid Unieburger/Belg	1	0,6
H- Europese blauwe kaart hoogopgeleide werknemer	1	0,6
Attest immatriculatie- oranje kaart	9	5,8
Bijlage 3- Aankomstverklaring derdelander kort verblijf	0	0,0
Bijlage 13- Bevel verlaten grondgebied	1	0,6
Bijlage 15- Attest dat voorlopig het verblijf dekt	5	3,2
Bijlage 26- Registratie asielaanvraag	0	0,0
Bijlage 26 quater- Bevel verlaten grondgebied	1	0,6
Bewijs van aanmelding- Verzoek om internationale bescherming	0	0,0
Ontvangsbewijs art 9bis- Humanitaire regularisatie	0	0,0
Onverwijderbaar	0	0,0
Geen	1	0,6
ander	1	0,6
onbekend	33	21,2

Voor 1 persoon gaat het om een andere verblijfstitel.
1 persoon (0,6%) heeft geen verblijfstitel.

Huishouden (# 495)

Het huishouden bestaat uit de personen met wie de dak- of thuisloze persoon een verblijfplaats deelt. Het gaat om de personen met wie de persoon samenleeft en om private huishoudens (bv. geen studentenhuizen).

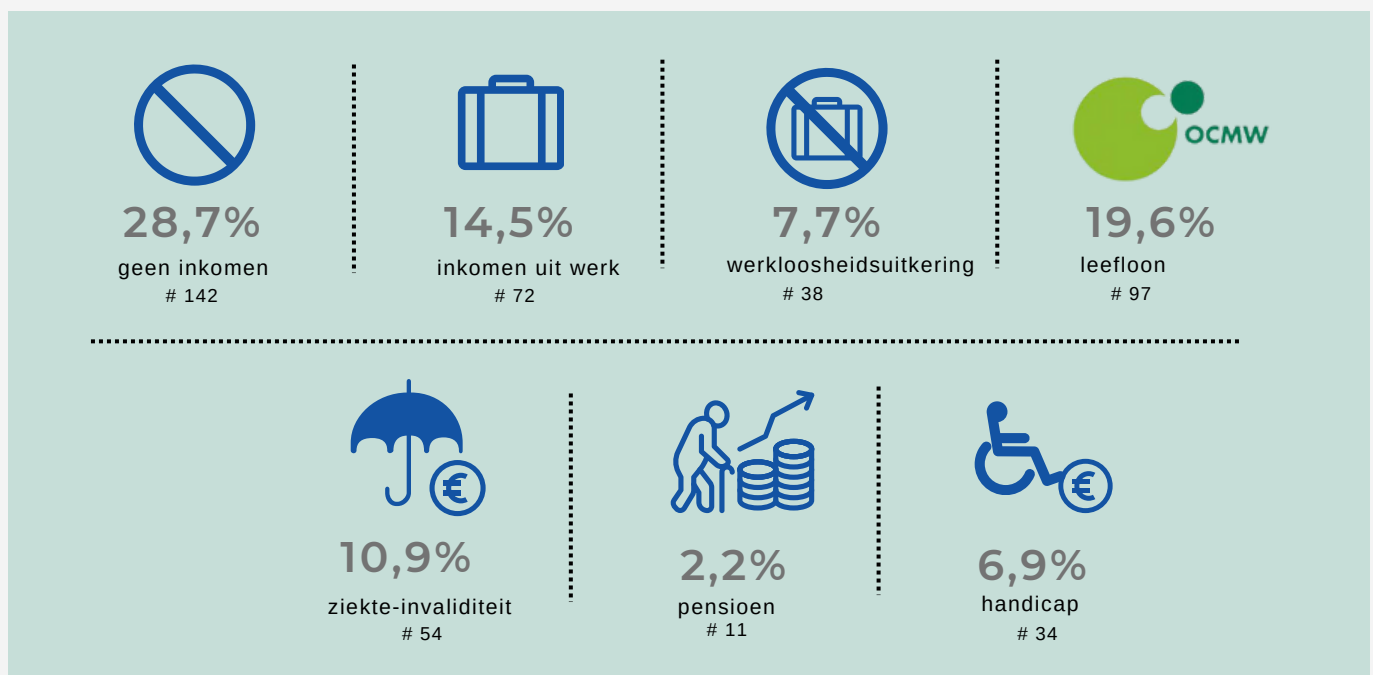
25 personen (5,0%) vormen een huishouden samen met hun ouder(s), voor 4 personen (0,8%) gaat het om een ander familieverband. Voor 17 personen (3,4%) is deze informatie onbekend.

Inkomen (# 495)

Per persoon zijn er meerdere inkomensbronnen mogelijk.

10 personen (2,0%) hebben een ander inkomen (bv. groeppakket, overbruggingsrecht, zorgbudget, informeel inkomen). Voor 64 personen (12,9%) is het inkomen onbekend.

Gezondheid (vermoeden van) (# 492)**27,8%**geen
gezondheidsproblemen

137

26,8%verslavings-
problematiek

132

10,8%chronische lichamelijke
gezondheidsproblemen

53

29,3%mentale
gezondheidsproblemen

144

5,5%fysieke
beperking

27

12,8%verstandelijke
beperking

63

Per persoon zijn er meerdere (vermoedelijke) gezondheidsproblemen mogelijk.

Voor 104 personen (21,1%) is deze informatie onbekend. 4 personen (0,8%) hebben andere gezondheidsproblemen (bv. tijdelijke, acute gezondheidsproblemen).

72 personen (14,6%) kampen met (vermoedelijke) verslavings- en (vermoedelijke) mentale gezondheidsproblemen.

45 personen (9,1%) hebben een (vermoedelijke) verstandelijke beperking en (vermoedelijke) mentale gezondheidsproblemen.

Verleden in een instelling**19,3%**verleden in
psychiatrische
voorziening

95

9,8%verleden in
jeugdhulp

48

20,3%verleden in
gevangenis

100

106 personen (21,5%) verbleven nooit in één van bovenstaande instellingen.

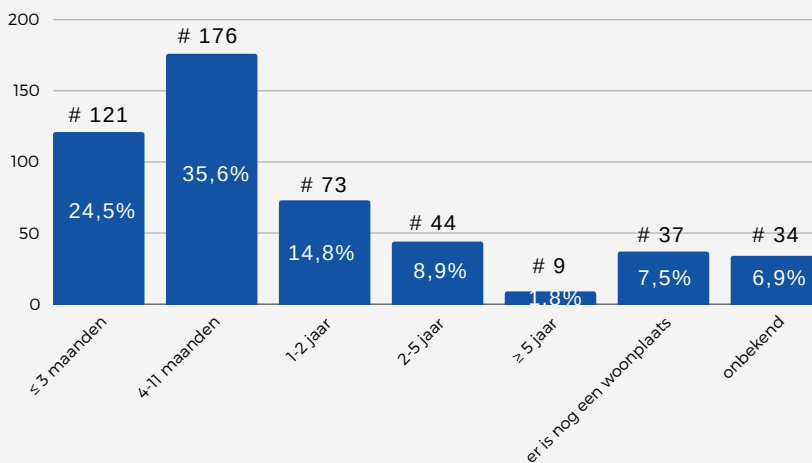
Voor 216 personen (43,8%) is het verblijf in een psychiatrische voorziening onbekend, voor 2 personen ontbreekt deze informatie.

Voor 236 personen (48,1%) is het verblijf in jeugdhulp onbekend, voor 4 personen ontbreekt deze informatie.

Voor 160 personen (32,5%) is het verblijf in de gevangenis onbekend, voor 3 personen ontbreekt deze informatie.

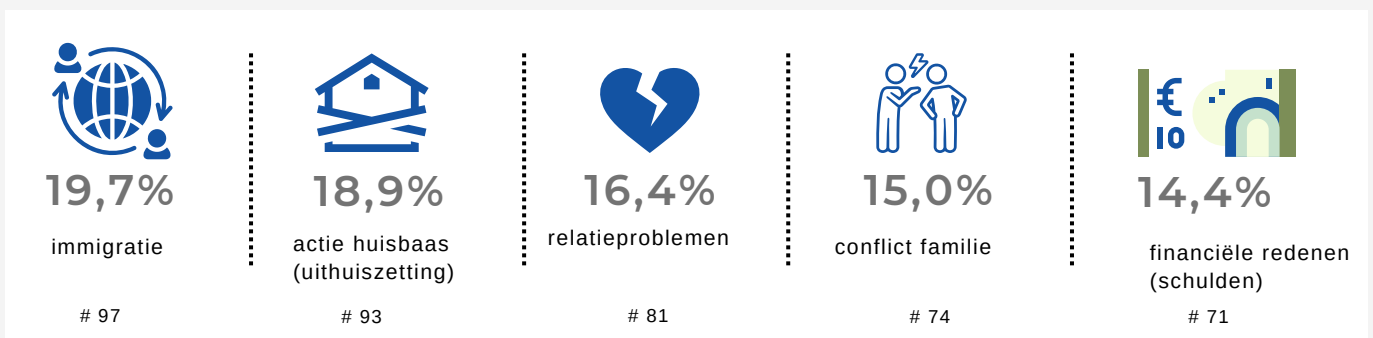
Kenmerken dak- en thuisloosheid

Duur dak- en thuisloosheid (# 494)

De personen voor wie er nog een woonplaats is, zijn de personen die binnen de maand hun woning dreigen te verliezen.

Aanleiding (# 476)

Ontslag uit instelling (12,0%), psychische problematiek (11,4%), verslavingsproblematiek (11,0%), einde van de huurovereenkomst (6,7%), (intrafamiliaal) geweld (5,5%), ongeschikte/onbewoonbare woning (4,7%), conflict met vrienden (3,0%), werkloosheid (2,8%), actie huisbaas (renovatie/verkoop) (2,6%), overmacht (brand) (1,2%), overlijden (0,6%), ander (1,6%), onbekend (5,9%).

Per persoon zijn er meerdere aanleidingen mogelijk.

Hulp

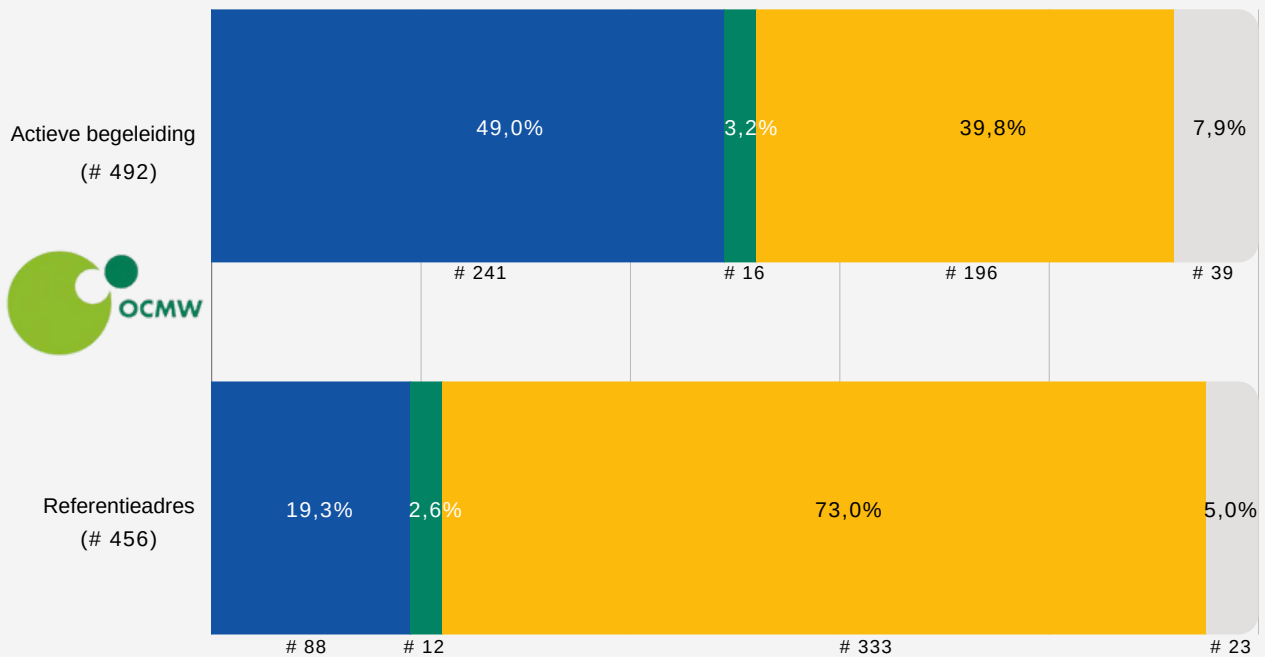
257 personen (52,2%) krijgen een actieve begeleiding van een OCMW.

100 personen (21,9%) hebben een referentieadres bij een OCMW. Personen in een woning met dreigende uithuiszetting maken geen deel uit van deze cijfers.

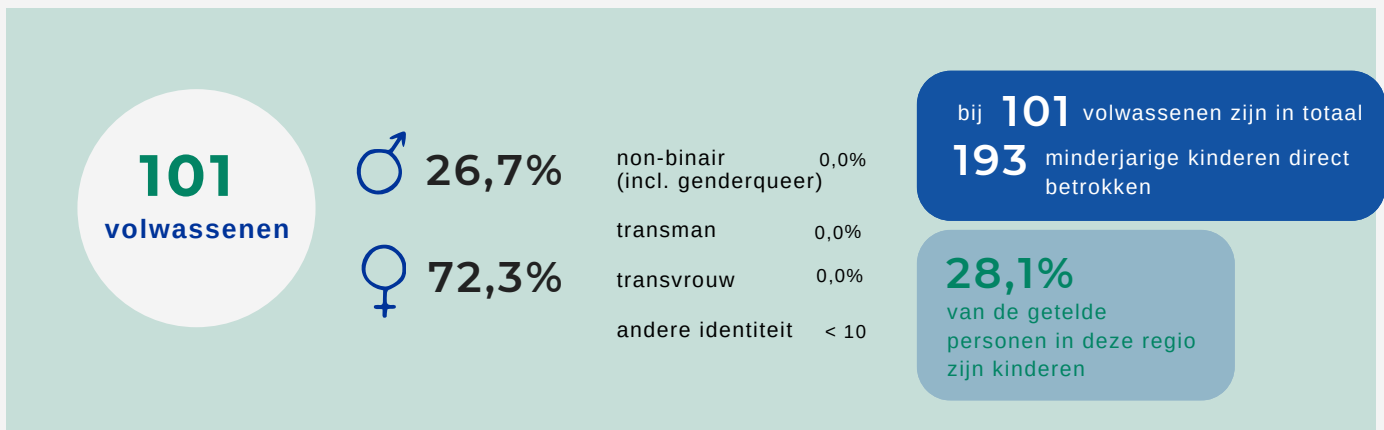
"Ik vraag mij af waarom in onze regio het aantal personen met een referentieadres zo laag is. Dat cijfer zet toch wel aan tot reflectie."

"We telden wel wat mensen die in contact staan met diensten en toch geen inkomen hebben. Dat toont dat er nog wat werk is qua rechtenverkenning."

● ja, OCMW binnen de telregio ● ja, OCMW buiten de telregio ● neen ● onbekend

Wie zijn de dak- en thuisloze personen met kinderen?

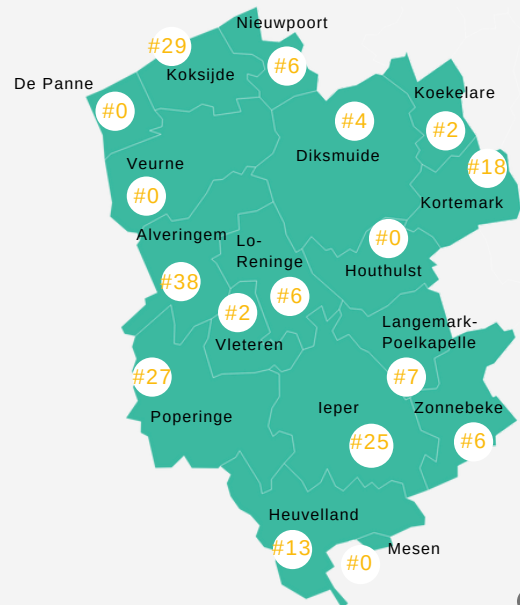

Huishouden (# 101)

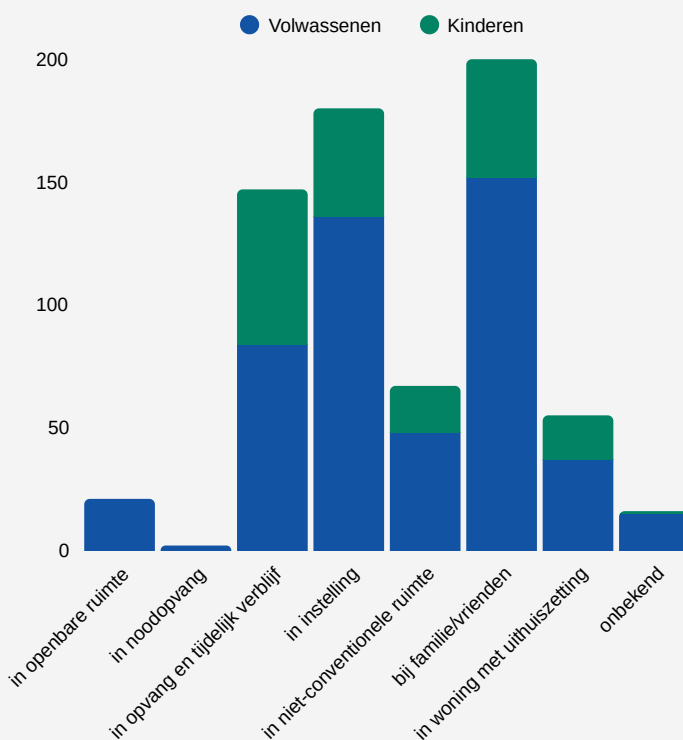
57,4%
 alleenstaand met kinderen
 # 58

41,6%
 met partner met kinderen
 # 42

Verblijfplaats

KINDEREN IN OPVANG

De grootste groep kinderen (# 63) verblijft samen met hun ouder(s) in opvang of tijdelijk verblijf.

Maar een grote groep van 48 kinderen verblijft samen met hun ouder(s) tijdelijk bij familie of vrienden. 44 kinderen verblijven in een instelling, 19 kinderen verblijven met hun ouder(s) in een niet-conventionele ruimte en 18 kinderen dreigen samen met hun ouder(s) binnen de maand hun woonst te verliezen. Voor 1 kind is deze informatie onbekend.

7 kinderen verbleven niet in een gemeente van de telregio maar in een andere gemeente.

Nationaliteit (# 101)

EU-burger (niet-Belg)
< 10

52,5%
Belgische nationaliteit
53

45,5%
niet-EU-burger
46

staatloos
0

? 1

Verblijfstatuut bij niet-Belgen (# 48)

37,5%
permanent
verblijf
18

45,8%
tijdelijk
verblijf
22

onwettig
verblijf
< 10

in
procedure
< 10

? 4

Kinderen per gezin

36,6%
37

20,8%
21

32,7%
33

9,9%
10

Hulp

- 65,4% heeft een actieve begeleiding bij een OCMW ? 3
- 18,5% heeft een referentieadres bij een OCMW ? 1

Gezondheid (vermoeden van) (# 101)

46,5%
geen
gezondheidsproblemen
47

verslavings-
problematiek
< 10

chronische lichamelijke
gezondheidsproblemen
< 10

13,9%
mentale
gezondheidsproblemen
14

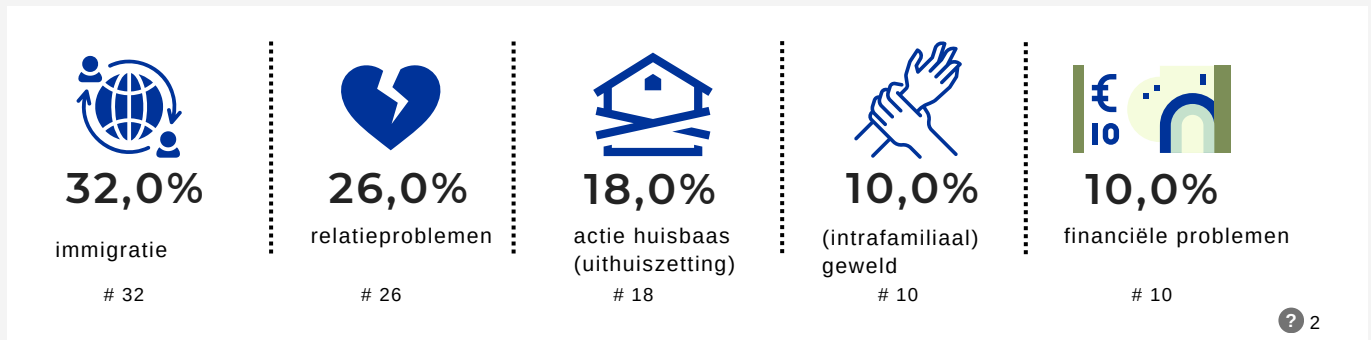
fysieke
beperking
< 10

verstandelijke
beperking
< 10

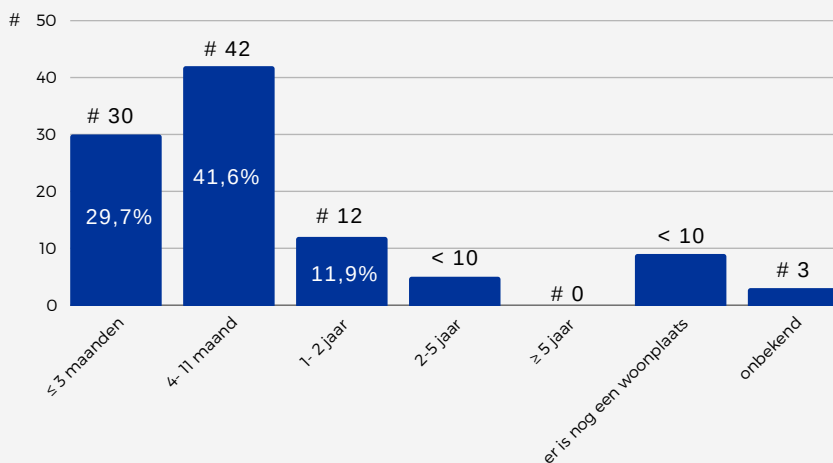
? 27

Voornaamste aanleidingen (# 100)

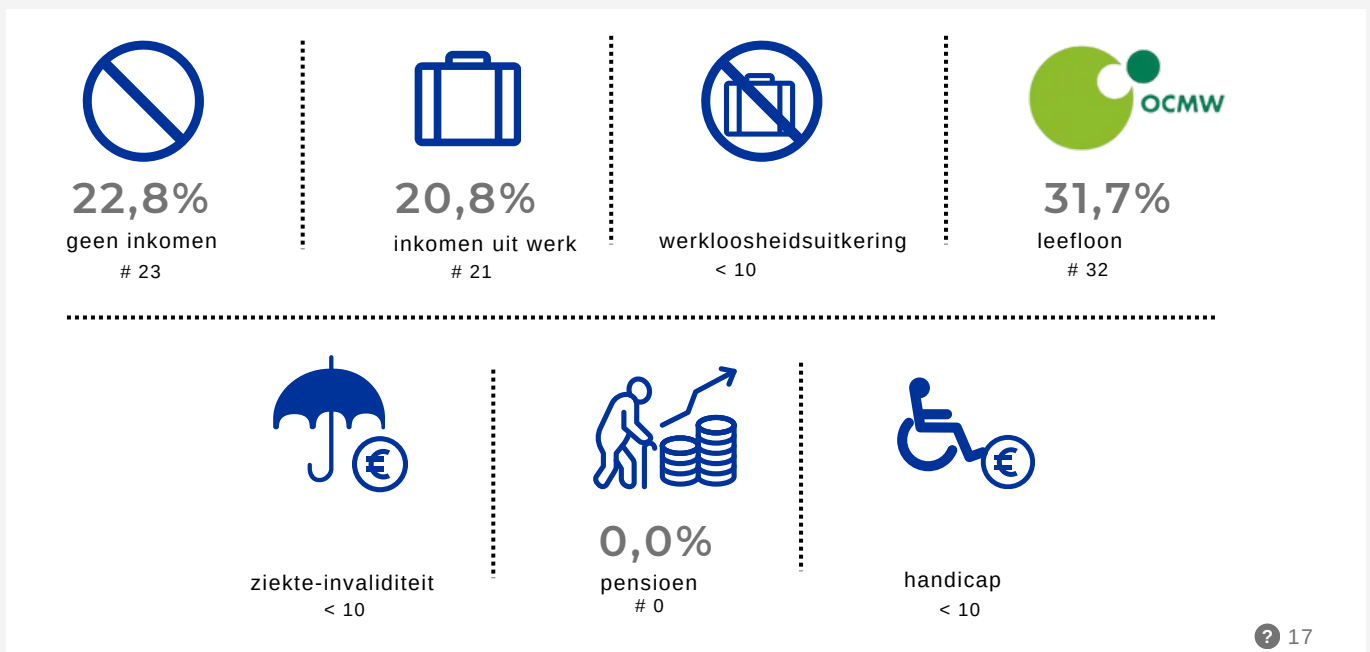

? 2

Duur dak- en thuisloosheid (# 101)

Inkomen (# 101)

? 17

Het verhaal van Wouter

Wouter is alleenstaand en heeft twee jonge kinderen. De kinderen verblijven permanent bij zijn ex-partner. Als papa helpt hij zo vaak als hij kan: de kinderen ophalen van school, naar de opvang brengen of halen, inspringen bij ziekte, enzovoort.

Hij werd dakloos omdat zijn appartement, na het overlijden van de huisbaas, werd verkocht aan een ondernemer. Alle panden werden afgebroken om nieuwe appartementsblokken te bouwen.

Wouter zoekt intensief naar andere appartementen, maar de huurprijzen zijn hoog in de regio. Hij wil heel graag in de buurt van zijn kinderen blijven wonen. Een huurprijs van maximaal 750 euro is voor hem haalbaar.

Bezichtigingen zijn vaak zeer snel volzet en als hij kan komen kijken, wordt hij afgewezen op basis van zijn lage inkomen.

Wouter wordt moedeloos van telkens afgewezen te worden. Intussen verblijft hij bij familie of vrienden of slaapt hij in zijn auto.

Het verhaal van Agnes

Agnes heeft drie kleine kinderen en een leefloon van ongeveer 1700 euro. Ze kreeg een aanmaning van de huisbaas om de huurwoning te verlaten, officieel wegens grote verbouwingen, maar ook omdat de huurbaas er familie in wil laten wonen. Ze tekende een document van de huisbaas waarin ze akkoord ging om de woning te verlaten, maar ze heeft nog steeds geen alternatieve woonoplossing.

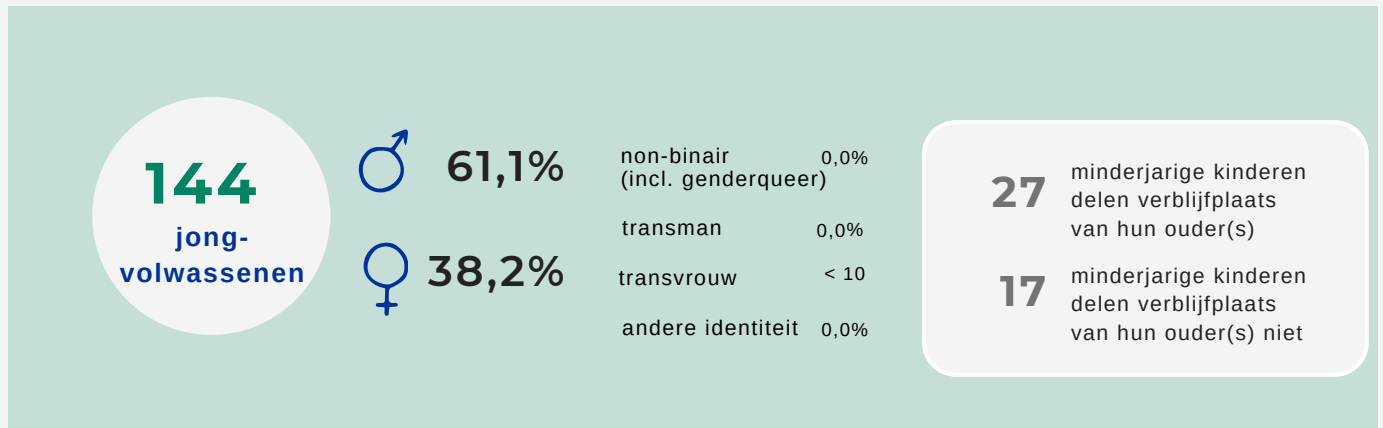
De zoektocht op de private huurmarkt verloopt moeizaam vanwege taalbarrières, vermoedelijke discriminatie vanwege haar niet-Belgische naam, en een laag inkomen in verhouding tot de huurprijzen voor woningen met twee of drie slaapkamers.

Na contact met het CAW en een woonmaatschappij blijkt dat Agnes niet in aanmerking komt voor versnelde toewijzing van een sociale woning, omdat er nog geen officiële uithuiszetting is en ze nog geen jaar dakloos is.

Momenteel zijn de enige opties om langer in de huidige woning te blijven en tijd te rekken door een pro deo advocaat in te schakelen of gebruik te maken van de nachtopvang van het CAW.

Wie zijn de dak- en thuisloze jongvolwassenen?

Huishouden (# 144)

66,7%

alleenstaand zonder kinderen

96

6,9%

alleenstaand met kinderen

10

7,6%

met partner zonder kinderen

11

4,9%

met partner met kinderen

7

ETHOS Light categorie	Jongvolwassenen # 144	%
1- in openbare ruimte	< 10	
2- in noodopvang	< 10	
3- in opvang en tijdelijk verblijf	19	13,2
4- in instelling	51	35,4
5- in niet-conventionele ruimte (garage, tent,...)	< 10	
6- bij familie of vrienden	56	38,9
7- in woning met dreigende uithuiszetting	< 10	
verblijfplaats onbekend op teldag, dak- of thuisloos 2 weken voordien	< 10	

Nationaliteit (# 144)

EU-burger (niet-Belg)
< 10

63,2%
Belgische nationaliteit
91

34,7%
niet-EU-burger
50

staatloos
0

? 1

Verblijfstatuut bij niet-Belgen (# 53)

28,3%
permanent
verblijf
15

52,8%
tijdelijk
verblijf
28

onwettig
verblijf
< 10

in
procedure
< 10

? 4

Hulp

- 16,0% verbleef ooit in een psychiatrische voorziening ? 47
- 20,1% verbleef ooit in jeugdhulp ? 55
- 9,0% verbleef ooit in een gevangenis ? 30
- 54,9% heeft een actieve begeleiding bij een OCMW ? 10
- 15,9% heeft een referentieadres bij een OCMW ? 4

Gezondheid (vermoeden van) (# 143)

36,4%
geen
gezondheidsproblemen
52

18,2%
verslavings-
problematiek
26

chronische lichamelijke
gezondheidsproblemen
< 10

30,1%
mentale
gezondheidsproblemen
43

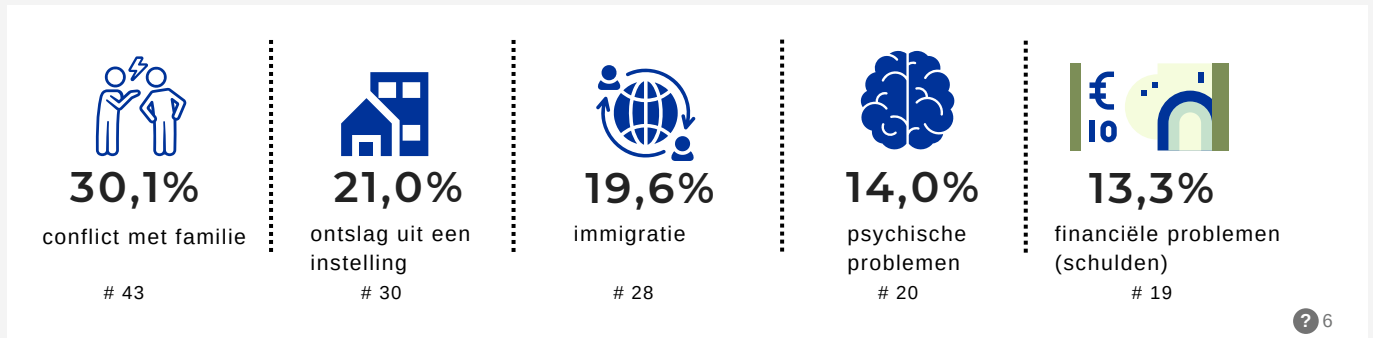
fysieke
beperking
< 10

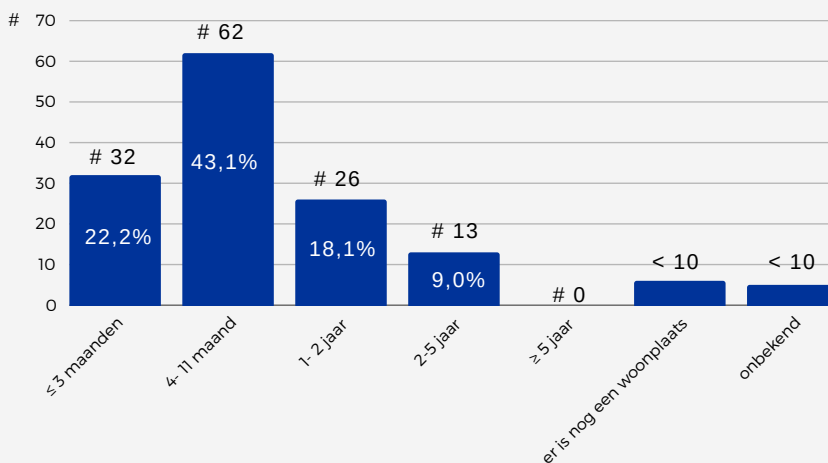
20,3%
verstandelijke
beperking
29

? 27

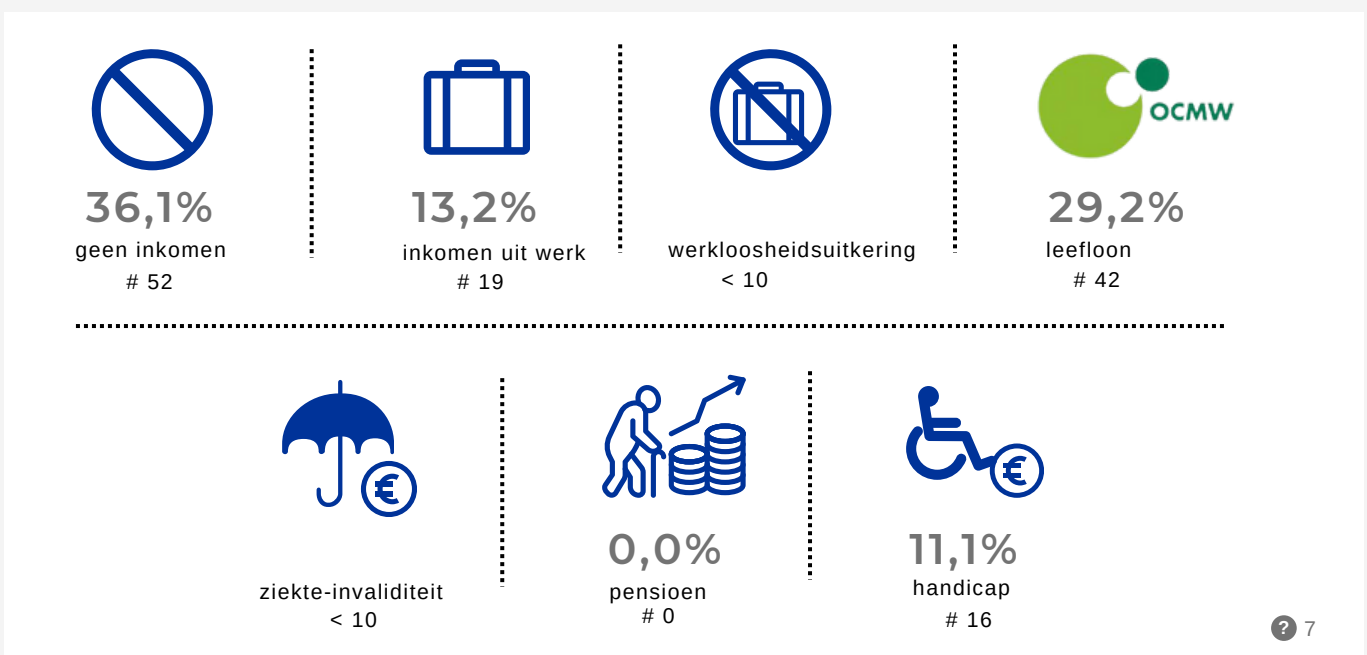
Voornaamste aanleidingen (# 143)

Duur dak- en thuisloosheid (# 144)

Inkomen (# 144)

Het verhaal van Abdel

Abdel is een jongvolwassene en is enkele jaren geleden naar België gekomen. Zijn vrouw en kinderen bleven in hun land van herkomst.

Vorig jaar werd een gezinshereniging aangevraagd en verkregen. Enkele maanden later is hun appartementsblok afgebrand. Omdat het koppel geen brandverzekering had, konden zij geen schadevergoeding krijgen voor verloren bezittingen zoals kleren en meubels. Door de omvang van de brand moesten meerdere getroffen gezinnen tijdelijk opgevangen worden door de gemeente, waaronder dit gezin. Omdat de doorstroomwoningen hun maximale capaciteit hadden bereikt, werd het gezin toegewezen aan een LOI-woning met één slaapkamer.

Het zoeken naar een woning op de privémarkt is voor het gezin geen gemakkelijke opdracht. Ze spreken de taal niet en kunnen niet met een computer werken, dus zelfstandig zoeken naar een woning lukt voor hen niet. Hun maatschappelijk werker ondersteunt hen bij de zoektocht naar een woning en probeert bezichtigingen in te plannen, maar ze worden vaak niet uitgenodigd of afgewezen vanwege hun leefloon als enige inkomstenbron of het aantal kinderen.

Het gezin komt voor een moeilijke periode te staan want als ze geen woning vinden voor de zomer wordt het koppel uit de LOI-woning gezet en staan ze op straat met hun kinderen. Alsook vervalt dan hun kans op een versnelde toewijs voor een sociale woning.

Het verhaal van Elien

Elien is een jonge vrouw met twee kleine kinderen. Ze heeft nooit gewerkt. Er is een vermoeden van zwak begaafdheid en er werd daarom een dossier ingediend bij FOD. Ondertussen ontvangt ze een leefloon.

Ze logeert met haar kinderen in de sociale woning van haar moeder, die te klein is voor dit gezin. Voorlopig is er goedkeuring van de huisvestingsmaatschappij, maar ze hebben gevraagd dat ze deze zo snel mogelijk verlaat.

Het verhaal van Bert

Bert is een twintiger en dakloos. Na problemen met z'n familie is hij thuis vertrokken. Momenteel verblijft hij bij vrienden in een naburige stad en krijgt hij een leefloon van het OCMW. Hij studeert en is al een jaar op zoek naar een woning, maar zonder succes. Omdat hij nergens officieel zijn adres kan registreren, staat hij administratief niet ingeschreven.

Deze situatie bezorgt hem veel stress en zorgen: "wat als het schooljaar begint en ik heb nog geen eigen plek om te wonen? Het geeft mij zoveel stress dat ik het altijd maar moeilijker vind om te studeren."

Ondertussen wordt de situatie bij de vrienden waar hij verblijft steeds lastiger, omdat het oorspronkelijk een tijdelijke oplossing was en een vaste woonplek nog niet in zicht is.

Reflecties en aanbevelingen

Op 17 februari 2025 vond een focusgroep plaats met 14 medewerkers uit verschillende diensten (oa. lokale besturen, CAW, jeugdhulp, Vlaamse overheid, VAPH). Tijdens deze focusgroep presenteerde het onderzoeksteam enkele resultaten van de telling in regio Westhoek. Vervolgens gingen de deelnemers in gesprek over de onderzoeksresultaten en bespraken ze mogelijke aanbevelingen voor de aanpak van dak- en thuisloosheid, zowel op lokaal als nationaal niveau. Deze reflecties en aanbevelingen komen voort uit deze focusgroep.

01 RUIJ EN BREED GETELD

De ruime deelname van 46 diensten aan de telling toont aan dat veel organisaties en diensten zich inzetten voor het thema dak- en thuisloosheid. Dit brede engagement wordt als hartverwarmend ervaren en bevestigt dat er een sterke bereidheid is om samen te werken. Nu de cijfers er zijn, is het cruciaal om deze samenwerking verder uit te bouwen, structureler te maken en te versterken. De deelnemers geven aan dat ze door expertise te bundelen en inzichten te delen een sterker en effectiever netwerk kunnen creëren.

02 GROOT AANDEEL JONGVOLWASSENEN

Het hoge aandeel jongvolwassenen (29,1%) in de cijfers bevestigt een tendens die veel hulpverleners in de Westhoek al aanvoelden. Dit is confronterend, zeker gezien de toenemende complexiteit van de problematieken waarmee deze jongeren te maken hebben. De landelijke context maakt het samenwerken tussen diensten uitdagender, terwijl de nood aan een geïntegreerde aanpak juist groter wordt. Om hierop in te spelen, is het noodzakelijk om bijvoorbeeld schuldhulpverlening en preventieve maatregelen in scholen verder te versterken.

03 OCMW CONTACTEN EERDER LAAG

De cijfers tonen aan dat relatief weinig personen een actieve begeleiding via het OCMW krijgen of een referentieadres hebben. Bovendien ontvangt slechts een beperkte groep een leefloon. De cijfers tonen dat dit gaat over personen die een instelling moeten verlaten maar ook over personen die tijdelijk bij familie en vrienden inwonen. Dit roept vragen op over de toegankelijkheid en effectiviteit van deze vormen van ondersteuning.

Het feit dat een aanzienlijk aantal personen al langdurig dakloos is, onderstreept de noodzaak om hier kritisch naar te kijken. Volgens de deelnemers is er een grondige oefening nodig om het niet-gebruik van sociale rechten te verminderen.

Reflecties en aanbevelingen

04 GROOT AANDEEL IN INSTELLING

De Westhoek telt 3 opvangcentra voor Fedasil (Langemark-Poelkapelle, Alveringem, Koksijde) en 1 Rode Kruis opvangcentrum (Ieper). Dit zorgt voor een hoog aandeel instellingsverlaters en heeft een invloed op de resultaten.

Deelnemers geven aan dat deze personen niet steeds woonst zoeken in de regio. Ook geven ze aan dat er een deel personen in de Westhoek terecht komt vanuit Fedasil opvangcentra van buiten de regio (vb. uit Wallonië).

05 GEEN RESIDENTIELE DRUGHULP

In de Westhoek is er weinig aanbod voor residentiële drughulp, maar tegelijkertijd heeft 1 op de 4 personen een vermoedelijke verslavingsproblematiek, wat de nood aan gespecialiseerde hulp duidelijk maakt. De dichtstbijzijnde residentiële voorziening bevindt zich in Kortrijk, wat de drempel tot gepaste hulpverlening aanzienlijk verhoogt. Dit beperkt niet alleen de toegang tot verslavingszorg, maar bemoeilijkt het volgens de deelnemers om personen duurzaam op weg te helpen.

06 GRENS MET FRANKRIJK

In een gemeente binnen de telregio overnacht een opvallend aantal transmigranten in de openbare ruimte, zoals in weilanden, onder bruggen of in verlaten stallen. Deze groep verblijft tijdelijk in de regio om via Frankrijk de oversteek naar Groot-Brittannië te maken.